

Oslavujte s nami

Židovská náboženská obec v Komárne každého srdečne pozýva na slávnosť pri príležitosti sviatku Purim

Zavíta k nám nový izraelský veľvyslanec v Bratislave – zmena!

Klub Šalom pri Židovskej náboženskej obci v Komárne týmto každého srdečne pozýva na nasledujúce stretnutie, ktoré sa uskutoční **v nedeľu, 6. marca 2016 o 11:00 hodine v budove Útulku**. S našim hosťom, novým izraelským veľvyslancom v Bratislave, pánom Zvi Aviner Vapnim, budeme hovoriť o aktuálnej situácii. ■

Koncert Pressburger Klezmer Bandu v Tatabányi

Dňa 10. februára privítali na pôde 54. ročníka festivalu Jazzszerda v Tatabányi mimoriadneho hosťa, ktorého vystúpenie sprostredkovala ŽNO v Komárne. Vďaka iniciatíve poslanca mestského zastupiteľstva Pétera Lusztiga zavítal do mesta Pressburger Klezmer Band. Formácia, ktorá vlani oslávila 20. výročie svojho založenia, vystúpila pred zaplnenou sálou Hudobnej školy Ferenc Erkel. Udalosti venovali mimoriadnu pozornosť aj miestne médiá. Takmer dvojhodinový koncert zožal obrovský úspech, obecenstvo najviac dojala skladba Už kohúti spievajú, podaná v maďarskom jazyku. ■

Purim v Komárne

Židovská náboženská obec v Komárne touto cestou každého srdečne pozýva na slávnosť pri príležitosti sviatku Purim, ktorá sa koná **vo štvrtok 24. marca 2016 o 15:30 hodine v budove Útulku (Menház)**.

Ponúkame:

- koncert Dániela Kardosa a Györgya Szentkirályiho,
- čítanie megily a história sviatku,
- Hamanovo ucho a iné sviatočné dobroty,
- prekvapenie pre deti.

Hostia, ktorí prídu v maskách, budú odmenení. Oslávte s nami jeden z našich najveselších dní a spoznajte príbeh kráľovnej Ester! ■

Pozvánka na séderovú večeru

Židovská náboženská obec v Komárne usporiada aj v tomto roku tradičnú séderovú večeru, ktorá sa bude konať **v piatok 21. apríla 2016 (prvý séder) o 18. hodine v budove Útulku (Menház)** pod vedením Mihály Riszovanného. Cena kóšer večere: 4 eurá. Prihlásiť sa môžete do 17. apríla 2016 na adrese kile@menhaz.sk, alebo na telefónnom čísle 7731-224. ■

Môžete si objednať kóšer pečivo

Kóšer barches a iné pečivá a zákusky – z celkovej ponuky pekárne www.koserpekseg.hu, si môžete objednať najbližšie **na piatok 4. marca**. Prosíme vás, aby ste objednávky zaslali do stredy 2. marca na adresu kile@menhaz.sk, alebo na telefónne číslo 7731-224. ■

Členské poplatky

Žiadame našich súvercov, aby poukázali, resp. na sekretariáte zaplatili členský poplatok na rok 2016. Poplatok v roku 2016 je nezmenený: 10,- EUR/osoba, študenti, dôchodcovia a nezamestnaní 4,- EUR/osoba. Radi prijímemo aj vaše dary! ■

Knižný dar

Magda Vadász darovala Knižnici Bélu Spitzera dve krabice kníh so židovskou tematikou v maďarskom a slovenskom jazyku. Ďakujeme! ■

Poplatok za údržbu cintorína

Žiadame tých, ktorí majú rodinu, známych pochovaných na židovskom cintoríne v Komárne, aby podľa možnosti ešte pred začatím jarných prác zaplatili poplatky za ošetrovanie hrobov. Poplatky sa nezmenili: 10 EUR/hrob, v prípade dvojítych hrobov: 17 EUR/hrob. ■

Žiadame Vašu podporu

Vážení čitatelia!

Prosíme Vás, aby ste podľa Vašich možností podporovali programy ŽNO v Komárne, ako aj vydávanie Spravodaja, údržbu budov a obnovu cintorína.

Od 1. januára 2008 môžete zasielať peniaze na nasledujúce účty (je možnosť platiť osobne na sekretariáte, ako aj poukázanie peňazí šekom):

Poukázanie peňazí z územia SR:

26384962/0900- Slovenská sporiteľňa alebo
10103804/5200- OTP Slovakia

Poukázanie peňazí zo zahraničia:

Adresa: Židovská náboženská obec v Komárne, Eötvösa 15, 94501 Komárno, Slovenská republika

IBAN: SK0609000000000026384962 SWIFT: GIBASKBX
Adresa banky: Slovenská sporiteľňa, Palatínova 33, 94501 Komárno

alebo

IBAN: SK5252000000000010103804 SWIFT: OTPVSKBX
Adresa banky: OTP Slovakia, Záhradnícka 10, 94501 Komárno

Ďakujeme!

Krátke správy

✧ Vydávanie Spravodajcu, ŽNO v Komárne a Klub Shalom podporili: Peter Boček (Košice) a anonymní darcovia. Ďakujeme!

✧ V júni organizuje Združenie žien Ester medzinárodné stretnutie v Košiciach.

✧ Začali sme plánovať rekonštrukciu vyprázdnenej zadnej časti budovy Útulku (Menház).

✧ Skončilo sa zúčtovacie obdobie projektov za rok 2015. Pokračujeme v práci na ďalších projektoch.

✧ Židovská náboženská obec sa aj v tomto roku zapojí do podujatí v rámci Komárňanských dní, podrobnejšie informácie prinesieme v marcovom čísle.

✧ Miestna reformovaná cirkev nás oslovila, aby sme sa zapojili do kampane Dlhá noc kostolov.

Úspešné projekty

Od Ústredného zväzu židovských náboženských obcí v Slovenskej republike sme získali finančnú podporu na ďalšiu rekonštrukciu budovy Útulku (Menház), ako aj na vzdelávacie programy a podujatia s cieľom rozvoja komunity. Ďakujeme! ■

Skúmaj minulosť a jej dedičstvo 3.0

Vedomostná súťaž na tému miestnej histórie

Židovská náboženská obec v Komárne vďaka úspechu vedomostných súťaží v roku 2014 a 2015 vyhlasuje tretí ročník tejto súťaže, ktorej cieľom je zmapovať židovské umelecké hodnoty a židovské pamiatky budovaného dedičstva (niekdajšie a súčasné synagógy, cintoríny, rituálne kúpele, nehnuteľnosti náboženských komunít) širokého regiónu obývaného príslušníkmi maďarskej národnostnej menšiny.

Vekové kategórie:

- A) deti do 15 rokov
- B) stredoškooláci (pred maturitou)
- C) vysokoškooláci
- D) dospelí

Kategórie:

- K1) fotografia
- K2) kresba, malba, grafika, koláž, plagát
- K3) socha, maketa

Vo všetkých troch kategóriách je povinné zaslať názov a popisný text prezentujúci fotografiu alebo dielo rozsahu maximálne jednej strany A4.

Téma:

T1) pamiatky židovskej komunity nachádzajúce sa v našej obci kedysi a dnes – cintoríny, synagógy, rituálne kúpele, spoločenské priestory, symboly

T2) znázornenie 120-ročnej budovy komárnanskeho Útuku (Menház)

Termín doručenia súťažných prác:

22. máj 2016.

Textovú časť súťažných prác možno vypracovať v maďar-

skom i slovenskom jazyku. V kategórii K1 je nutné zaslať fotografie vysokého rozlíšenia. V kategórii K2 a K3 je možné súťažiť formou elektronicky zaslanej fotografie diela (fotografia musí byť vysokého rozlíšenia), alebo originálom obrazu (K2) alebo diela (K3) doručeného poštou.

Odvzdáva sa:

dielo + názov diela + krátky popisný text

Elektronická adresa:

kile@menhaz.sk

Korešpondenčná adresa:

Židovská náboženská obec v Komárne
„Súťaž“
Eötvösova ulica 15
94501 Komárno

Hodnotenie a ceny:

Súťažné práce bude hodnotiť odborná porota. Odmenné práce budú vystavené v budove Útuku (Menház). Prezentácia súťažných prác a vyhlásenie výsledkov sa bude konať 5. júna 2016. Výhercovia získajú hodnotné ceny. Vedomostná súťaž je realizovaná s finančnou podporou Inštitútu Bálinta Balassiho.

Konzultácie:

Súťažiaci môžu získať cenné vedomosti z oblasti súťažných tém za pomoci online vzdelávacieho programu MACHAR, do ktorého sa môžu zapojiť registráciou na nasledujúcej adrese: <http://kehreg.com/machar/>. Ďalšie možnosti konzultácií poskytujeme cez naše kontakty; vaše otázky očakávame na adrese kile@menhaz.sk. ■

Svoje brány otvorilo Múzeum holokaustu v Seredi

Dňa 26. januára, deň pred Pamätným dňom holokaustu OSN, sa konala vernisáž novej expozície Múzea židovskej kultúry Slovenského národného múzea na území niekdajšieho koncentračného tábora v Seredi. Päť barakov stojacich v extraviláne mestečka tvorí zvyšky posledného zachovaného z troch koncentračných táborov, ktoré na Slovensku fungovali. Tieto budovy ešte nedávno slúžili ako kasárne slovenskej armády. Teraz sa s finančnou pomocou slovenskej vlády a EÚ podarilo zrekonštruovať tri budovy a okrem stálej expozície tu vytvorili aj osvetové centrum.

Na veľkolepej vernisáži, usporiadanej v obrovskom stane na mieste niekdajšieho Appelplatzu, sa zúčastnili niekdajší nedobrovoľní obyvatelia tábora a ich potomkovia. Prítomní boli aj najvyšší funkcionári štátu, na čele s

prezidentom Andrejom Kiskom, predsedom parlamentu Petrom Pellegrinim, predsedom vlády Robertom Ficom, na slávnosti sa zúčastnili viacerí členovia vlády, bývalý prezident Ivan Gašparovič, premiér českej vlády Bohuslav Sobotka, podpredseda izraelského Knesetu Yitzhak Vaknina, predstavitelia diplomatických zborov a zástupcovia slovenských židovských komunít na čele s čestným predsedom prof. Pavlom Traubnerom.

Moderátorom podujatia bol riaditeľ múzea dr. Pavol Mešťan, ktorý zvlášť poďakoval vedúcim politikom štátu za ich pomoc.

Program začal piesňou Eli, eli v podaní viedenského kantora Shmuela Barzilaja za klavírneho sprievodu Zoltána Neumarka.

Ako prvý predniesol svoj prejav predseda vlády Robert Fico, po ňom

sa slova ujal jeho český kolega Bohuslav Sobotka. V mene Izraela zdôraznil význam novej stálej expozície Yitzhak Vaknina.

Báseň My, ktorí sme prežili predniesla členka Slovenského národného divadla Božidara Turzonovová a jedna z hlavných protagonistiek filmu Schindlerov zoznam, Miri Fabian.

Slávnú pieseň Es brennt zaspieval Ervin Schönhauser, ktorý holokaust prežil. V mene preživších si na hrozné udalosti zaspomínal Naftali Fürst, žijúci v Izraeli, ktorý spolu so svojou rodinou strávil v tábore 30 mesiacov, aby sa napokon po ďalších peripetiách v Osvienčime a Buchenwalde dožil slobody. Vyzdvihol prácu zakladateľov múzea, medzi nimi dr. Martina Korčoka, vedúceho expozície.

(Pokračovanie na strane 4.)

Rozhovor s J. E. Zvi Avinerom Vapnim

Predstavujeme nového izraelského veľvyslanca na Slovensku

Nový izraelský veľvyslanec na Slovensku J. E. Zvi Aviner Vapni pôsobí v diplomatických službách už 25 rokov. Počas kariéry diplomata absolvoval 5 zahraničných misí – v Bulharsku, na Filipínach a v Spojených štátoch amerických. Je rodákom z Izraela a pred príchodom na Slovensko žil v Jeruzaleme. Má manželku a dve deti. Manželka s dcérou budú tiež žiť na Slovensku počas jeho misie. Na Slovensku pôsobí nový veľvyslanec od polovice novembra 2015 a je tretím veľvyslancom štátu Izrael na Slovensku.

V roku 2006 bolo na Slovensku otvorené Veľvyslanectvo štátu Izrael na Slovensku. Aké sú hlavné ciele vašej diplomatickej misie na najbližšie obdobie?

Vidím veľký potenciál v rozšírení spolupráce medzi našimi krajinami, a to predovšetkým v ekonomickej a inovatívnej oblasti i kultúrnej výmeny. Ja osobne chcem venovať veľkú pozornosť práve týmto trom oblastiam. Okrem toho chcem pravdaže pokračovať v posilnení už existujúcich vzťahov.

nu scénu. Aj preto budú v tomto roku izraelskí umelci súčasťou známych kultúrnych podujatí na Slovensku, ako je festival Pohoda, izraelskí hudobníci navštívia Bratislavu i iné slovenské mestá. Koncom februára prebehne v Bratislave KolNoa – festival izraelských filmov, kde sa predstaví izraelská filmová tvorba. Počas roka plánujeme tiež priviesť z Izraela vedcov a odborníkov z oblasti technológií. Veľvyslanectvo sa plánuje zú-

soby, ako s nimi spolupracovať a byť im nápomocní. Som si vedomý histórie Židov na Slovensku. Veľvyslanectvo každoročne usporadúva slávnostné podujatie Spravodlivý medzi národmi a oceňuje Slovákov, ktorí počas 2. svetovej vojny zachránili životy Židom. Tohto roku bude tiež otvorené Múzeum holokaustu v Seredi. Na slávnostné otvorenie múzea príde aj oficiálna návšteva z Izraela, ktorá navštívi aj pamätník Chatama Sófera. Veľmi milým prekvapením bolo pre mňa, keď som zistil, že moje korene pochádzajú zo Slovenska. Jeden z mojich predkov bol sekretárom rabína Chatama Sófera.

Ako môže byť ambasáda nápomocná pri náboženskom a kultúrnom živote Židov na Slovensku?

Mojím cieľom je priniesť na Slovensko rôznych izraelských umelcov. Budeme, samozrejme, veľmi radi, keď sa členovia židovskej komunity zúčastnia na nami organizovaných podujatiach. Som otvorený spolupráci so židovskou komunitou a povzbudzujem židovské komunity, aby nás kontaktovali, ak vidia možnosti spolupráce.

Kolko partnerských miest (dohôd) existuje medzi Izraelom a Slovenskom? Máte plány, ako dospieť k novým dohodám?

Medzi Slovenskou republikou a Izraelom existuje niekoľko bilaterálnych zmlúv a dohôd v oblasti vzdelávania, vedy a výskumu. Niektoré z nich aktívne fungujú, pri niektorých musíme popracovať na tom, aby sme ich previedli aj do praxe. Chcem využiť už existujúcu platformu dohôd, ktoré existujú a rozvinúť ďalšiu spoluprácu, podpísať ďalšie dohody, či už na ekonomickej, politickej, akademickej, výskumnej či inovačnej úrovni. ■

Aké sú bilaterálne vzťahy medzi Slovenskom a Izraelom?

Vzťahy medzi Izraelom a Slovenskou republikou sú excelentné. Tak tiež dialóg medzi našimi krajinami je veľmi pozitívny. V tejto pohnutej dobe je Slovensko jedným z najlepších priateľov Izraela v Európe.

Ako chcete dosiahnuť, aby sa zlepšil obraz Izraela na Slovensku?

Chcel by som vidieť viac slovenských turistov cestovať do Izraela. Slovákom chcem priblížiť oblasti, v ktorých má Izrael potenciál a talenty, napríklad inovácie, izraelskú kultúru, vyspelé technológie. Mojím cieľom je, aby si Slováci pod slovom Izrael predstavili vyspelú demokratickú krajinu, atraktívnu turistickú destináciu, moderné, životom oplývajúce mestá, krajinu inovácií a pokroku, i miesto, kde môžu prísť a okúsiť modernú kultúr-

častaťovať na podujatiach, ktoré prezentujú Izrael ako atraktívnu turistickú destináciu.

Ako chcete spolupracovať s lokálnymi židovskými komunitami?

Pre izraelských diplomatov sú židovské komunity pevnou kotvou ich záujmu. Počas svojej misie by som chcel postupne navštíviť všetky židovské komunity na Slovensku a nájsť spô-

Svoje brány otvorilo Múzeum holokaustu v Seredi

(Pokračovanie zo strany 3.)

Riaditeľ MŽK Pavol Mešťan sa vo svojom bezprostrednom príhovore poďakoval každému, kto za uplynulých desať rokov prispel k otvoreniu múzea. Pieseň Yiddishe Mame v podaní Shmuela Barzilaia rozplakala nejedného účastníka. Na záver podujatia predniesol kadiš bratislavský rabín Baruch Myers. Nasledovalo slávnostné prestrihnutie pásky prezidentom. Potom si návštevníci mohli prezrieť celé múzeum. Židovskú náboženskú obec v Komárne na podujatí reprezentoval predseda Anton Pasternák. ■

PT